

Vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan katsaus

VD/1836/00.02.03.00/2018

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen esittelee ajankohtaisia asioita.

Vammaisneuvosto 31.10.2018

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Käsittely:

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen käsitteli esityksessään kahta teemaa: kuuden suurimman kaupungin vammaisten palvelujen ja kustannusten vertailuraporttia 2017 melko laajasti sekä henkilökohtaisen avun palveluseteliä lyhyesti. Sihteeri lähettää vertailuraporttia koskevat diat vammaisneuvoston jäsenille sähköpostitse. Lisäksi esittelijä toivoi pöytäkirjaan kirjattavan esittelystä seuraavat asiat:

1) Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Vantaalla vammaispalvelulain mukaisen päätöksen saaneita asiakkaita oli 4 698 henkeä vuonna 2017 (-0,7 % verrattuna vuoteen 2016) ja vammaispalvelulain mukaan myönnettyjen palvelujen ja taloudellisten tukitoimien nettokokonaiskustannukset 20,9 miljoonaa euroa. Kokonaiskustannukset asiakasta kohden olivat 4 443 euroa, mikä oli Turun jälkeen edullisin. Verrattuna vuoteen 2016 asiakaskohtaiset kustannukset (defl) laskivat Vantaalla -0,4 %, kun Kuusikkokuntien kustannukset (defl) kasvoivat keskimäärin 3,6 %.

Vantaalla VpL:n kuljetuspalvelujen osuus kustannuksista oli lähes puolet, 41,4 %. Kuusikon tasolla kuljetuspalvelujen osuus kustannuksista on 27 %. Kuljetuspalvelun kustannusten hillitsemiseksi kiinnitettiin erityisesti huomiota palvelutarpeen arviointiin ja vanhojen päätösten uudelleen arviointiin.

Palveluasuminen on asiakaskohtaisesti kallein vammaispalvelulain palvelu. Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakkaita oli Vantaalla 100 henkilöä vuonna 2017. Vantaalla palveluasumisen nettokustannukset olivat 4,9 miljoonaa euroa ja kustannus palveluasumisen asiakasta kohti 49 123 euroa.

Kuusikon tasolla henkilökohtaisen avun kustannukset muodostivat suurimman yksittäisen kustannuserän vammaispalvelujen palvelurakenteessa (40 %), mikä on seurausta asiakasmäärän jatkuvasta kasvusta. Henkilökohtaisten avustajien osuus Vantaan vammaispalvelujen kokonaiskustannuksista oli 30,3 %. Henkilökohtaisten avustajien nettokustannukset olivat Vantaalla kuusi miljoonaa euroa ja nousivat 3,9 % vuodesta 2016.

2) Henkilökohtaisen avun palveluseteli vammaisille

Sosiaali- ja terveystalokunta käsittelee henkilökohtaisen avun palvelusetelin myöntämistä vammaisille henkilöille. Asia on esitelty vammaisneuvostolle 30.5.2018.

Vantaalla on tällä hetkellä 673 asiakasta, joille on myönnetty henkilökohtainen apu. Palveluseteli olisi vaihtoehto asiakkaille, joilla on todettu henkilökohtaisen avun tarve ja jotka eivät voi toimia avustajansa työnantajina, mutta pystyvät käyttämään palveluseteliä. Asiakas valitsee itse palveluntuottajan ja tekee tämän kanssa sopimuksen. Henkilökohtainen apu on asiakkaalle maksuton palvelu, joten henkilökohtaisen avun palvelusetelissä asiakkaalle ei saa jäädä omavastuuosuutta maksettavaksi.

Käytyä keskustelua:

Opetustoimensuunnittelija Minna Salmi huomautti, että vammaisopetuksen ryhmissä oppilasmäärät kasvavat enemmän kuin voisi olettaa koko oppilasmäärän kasvu huomioiden.

Kysymykseen, näkyykö ikääntyneiden kehitysvammaisten määrän kasvu, Lahnalampi-Lahtinen vastasi, että toki näkyy terveydenhuollossa erityisesti niin, että tulee ihan tavalliseen ikääntymiseen liittyviä haasteita. Lahnalampi-Lahtinen korosti, että vammaisilla henkilöillä on oikeus vammansa puolesta tarvitsemiinsa palveluihin silloinkin kun ikääntyvät. Tämä käytännössä välillä vaikea erottelu yhtäältä vamman ja toisaalta ikääntymisen tuottamien haasteiden välillä kirvoitti kommentteja jäseniltä. Lahnalampi-Lahtinen kertoi myös, että vammaisten lasten lyhytaikaishoitoa pyritään jatkossa järjestämään enemmän Vantaalla, jotta kuljetukset kouluun helpompia.

Kysymykseen, onko Vantaalle tulevien kilpailutusten yhteydessä tulossa asumiseen ja päivätoimintaan hintakatto niin kuin Helsingissä on tehty, Lahnalampi-Lahtinen totesi, että ainakaan toistaiseksi tähän ei ole menty: jos kerrotaan enimmäishinta, niin tarjoukset todennäköisesti seuraavat juuri tätä kalleinta hintaa. Hänen mukaansa kuljetuspalveluissa on pohdittu käänteistä kilpailutusta eli kunta kertoisi hinnan ja kilpailutekijä olisi nimenomaan laatu, koska laadun ja yksilöllisyyden huomioimisen paraneminen olisi jatkossa keskeistä.

Esitettiin myös näkemys, että tärkeintä palveluissa on, että vammaisille henkilöille rakennetaan profiilit palvelun-/avuntarpeita vastaavasti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.